

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 18-05-2022

Mødedato Onsdag d. 18. maj 2022 kl. 08:00

Mødested C3.40

Indholdsfortegnelse

Region Midtjyllands sundhedsprofil "Hvordan har du det? 2021".....	3
Indsatser målrettet forebyggelse og sundhedsfremme i Sundhed og Ældre.....	4
Udvikling på sundhedsområdet.....	7
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2022 på Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	8
Fordeling af budgettilførsel på 15 mio. kr. i 2022 til Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	13
Budget 2023 - Budgetforslag for Social- og Sundhedsudvalgets områder.....	14
Plejeboligplan 2022-2032.....	16
Fællesmøde - Social- og Sundhedsudvalget og Ældrerådet.....	18
Udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024 på det specialiserede social- og specialundervisnings	19
Bevilling af midler til forløb med demensrejsehold.....	21
Årsrapport tilsyn 2021 Handicap og Psykiatri.....	22
Lukket: Nyt hjælpemiddeldepot i Herning Kommune.....	24
Generel orientering.....	25
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....	26

Punkt 33: Region Midtjyllands sundhedsprofil "Hvordan har du det? 2021"

27.12.00-G01-147-11

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Region Midtjyllands sundhedsprofil "Hvordan har du det? 2021" er offentliggjort med interessante resultater for Herning Kommune. På mødet vil Karina Friis fra "Defactum", Region Midtjylland, præsentere profilen med specifik fokus på besvarelserne fra 1.525 borgere i Herning Kommune.

Sagsfremstilling

Med Region Midtjyllands sundhedsprofil "Hvordan har du det? 2021", har kommunen et datamateriale til hjælp ved prioriteringen af fokusområder indenfor sundhedsfremme og forebyggelse af sygdom. Sundhedsprofilen er den femte i rækken af profiler, der gennemføres hvert fjerde år. Den systematiske udarbejdelse af sundhedsprofilen hvert fjerde år giver mulighed for at sammenligne data fra 2006, 2010, 2013, 2017 med 2021, hvor det interessante spørgsmål er, om midtjyderne sundhed har ændret sig de seneste fire år. I Herning Kommune er sundhedsprofilen tidligere blandt andet blevet brugt til udformningen af kommunens sundhedspolitik og prioriteringen af indsatsområder.

Sundhedsprofilen er udarbejdet på baggrund af 33.925 spørgeskemabesvarelser fra borgere i Region Midtjylland. I Herning Kommune har 1.525 borgere besvaret spørgeskemaet. I gennemgangen af undersøgelsen vil der blive lagt særlig vægt på besvarelserne fra Herning Kommune.

Som bilag til sagen er vedhæftet "Sundhed på en side", som er en præsentation af få udvalgte eksempler på resultater fra undersøgelsen vedrørende Herning Kommunes borgere.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Bilag

Sundhed på en side - Herning Kommune 2021

Punkt 34: Indsatser målrettet forebyggelse og sundhedsfremme i Sundhed og Ældre

29.09.04-A00-1-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

I Herning Kommune arbejdes med forebyggelse og sundhedsfremme med afsæt i kommunens sundhedspolitik, data fra "Hvordan har du det?" – Sundhedsprofil for region og kommuner, Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker, de regionale og nationale forløbsprogrammer og den gældende lovgivning på området.

Forebyggelse og sundhedsfremme er en integreret del af samtlige ydelser i Sundhed og Ældre i såvel sygeplejen, hjemmeplejen, genoptræningsenheden, på pleje- og aktivitetscentrene samt hjælpemiddelområdet m.m. Disse indsatser fremgår ikke af nedenstående orientering.

I det følgende gives en orientering om de igangværende forebyggende og sundhedsfremmende indsatser, der er finansieret at det tidligere Forebyggelsesudvalg. Derudover gives en orientering om kommunens forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgere med kroniske sygdomme.

Sagsfremstilling

Forebyggende og sundhedsfremmende indsatser i regi af Forebyggelsesudvalget kan inddeles i følgende områder:

1. Indsatser igangsat på baggrund af eksterne ansøgninger til Forebyggelsesudvalget
2. Ny fokuseret Forebyggeshandleplan, igangsat af Forebyggelsesudvalget. Vedtaget december 2020.
3. Drift af forebyggende og sundhedsfremmende tilbud, herunder storrygerindsatsen og overvægt.

1) Indsatser på baggrund af eksterne ansøgninger til Forebyggelsesudvalget

Forsøgsordning med Elderlearn (1. marts 2020 – 28. februar 2022)

Forebyggelsesudvalget har bevilget i alt 360.000 kr. til toårig forsøgsordning med Elderlearn. Forsøgsordningen er uden yderligere udgift for Herning Kommune forlænget indtil 1. juni 2022.

Da aftalen udløber 1. juni 2022, bedes Social -og Sundhedsudvalget tage stilling til, om samarbejdsaftalen med Elderlearn skal forlænges.

Administrationen anbefaler ikke at forlænge aftalen, da de opstillede mål med samarbejdet ikke er indfriet.

Boblberg (1. marts 2020 – 28. februar 2022)

På møde i Forebyggelsesudvalget den 22. november 2021 blev det besluttet at forlænge samarbejdet med Boblberg med yderligere et år indtil udgangen af marts 2023, hvorefter der tages stilling til, om aftalen med Boblberg skal overgå til drift.

For yderligere information om indsatser under punkt 1 se - bilag 1.

2) Ny fokuseret forebyggeshandleplan

Forebyggeshandleplanen indeholder følgende seks projekter med fokus på Forebyggelsesudvalgets indsatsområder; rygning, overvægt og mental sundhed.

- Flere røgfrie private arbejdspladser i Herning Kommune (1. januar 2022 - 31. december 2023)
- Sundhed og trivsel blandt børn og unge (1. januar 2021 - 31. december 2024)

– med fokus på tobaksfrihed, normalvægt og hensigtsmæssig alkoholadfærd

- Vægtstopforløb målrettet borgere på overførselsindkomst (1. april 2021 - 31. marts 2023)
- Sundhedstilbud målrettet kvinder med anden etnisk baggrund end dansk (1. april 2021 til 31. marts 2023)
- Sundhedstilbud til sårbare og udsatte borgere (1. april 2021 - 31. marts 2023)
- Familieorienteret sundhedstilbud med fokus på sundere måltider og mere bevægelse i hverdagen (1. januar 2022 - 31. december 2023).

For yderligere information om projekterne under punkt 2 - se bilag 1.

3) Drift af forebyggende og sundhedsfremmende tilbud, herunder

- Rygestopforløb – storrygerindsatsen
- Vægtstopforløb.

For yderligere information om tilbuddene under punkt 3 - se bilag 1.

Økonomi

Budget for indsatser og projekter i det tidligere Forebyggelsesudvalg overgået til Social- og Sundhedsudvalget

	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Budget inkl. overførsel	5.327.000	4.040.000	3.888.000
Samlet forventet forbrug	5.085.000	4.075.000	3.792.000
Råderum	242.000	- 35.000	96.000

Forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgere med kroniske sygdomme

Udover ovenstående indsatser har Herning Kommune følgende forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgere med kroniske sygdomme:

- Afklarende samtale ved en forløbskoordinator med en sundhedsfaglig baggrund
- KOL-hold
- Diabetes-kursus
- Kræft-hold
- Hjerterehabilitering
- Diætvejledning

For yderligere information om tilbuddene - se bilag 1.

I henhold til data fra KL's nøgletalskatalog Kend din Kommune (2022) er Herning Kommune den kommune, som har de laveste nettoudgifter pr. indbygger til sundhedsområdet. I forhold til sundhedsfremme og forebyggelse har Herning Kommune ligeledes et meget lavt forbrug pr. indbygger sammenholdt med de øvrige 97 kommuner.

Data vedr. sundhedsprofilen for Herning Kommune, 2021 viser fx, at antallet af borgere, der er svært overvægtige eller fysisk inaktive, er stigende. Ligeledes angiver 46 %, at de har en eller flere kroniske sygdomme og 16 %, at de har et dårligt selv vurderet helbred.

Uddybende status på igangværende projekter og indsatser beror på sagen.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning

at Social- og Sundhedsudvalget ikke forlænger samarbejdsaftalen med Elderlearn.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Bilag

Bilag 1_Indsatser målrettet forebyggelse og sundhedsfremme i Sundhed og Ældre

Punkt 35: Udvikling på sundhedsområdet

00.18.04-A00-1-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Administrationen orienterer om de emner, som aktuelt er fremtrædende i forhold til udviklingen på sundhedsområdet.

Sagsfremstilling

Der er fire emner, der fylder på sundhedsområdet i øjeblikket: en kommende sundhedsreform, lovforslag om sundhedsklynger, undersøgelsen "Hvordan har du det?" og en kommende 10-års psykiatriplan.

1. Sundhedsreform

Regeringen har 15. marts 2022 præsenteret sit udspil til sundhedsreformen "Gør Danmark sundere". Med udspillet er det hensigten at sætte ny retning for forebyggelse, styrke kvaliteten i det nære sundhedsvæsen og sikre tid til den enkelte patient.

2. Sundhedsklynger

29. april 2022 har regeringen fremsat lovforslag om at oprette sundhedsklynger rundt om de store akutsygehuse i hele landet. Sundhedsklyngerne skal skabe bedre sammenhæng på tværs af regioner, kommuner og almen praksis.

Den endelige struktur for de nye sundhedsklynger er en del af forhandlingerne om regeringens udspil til en sundhedsreform.

3. "Hvordan har du det?" 2021

"Hvordan har du det?" er en undersøgelse af helbred, trivsel og sundhedsvaner hos borgerne fra 16 år og oppefter i Region Midtjylland. Undersøgelsen belyser områderne rygning, alkohol, fysisk aktivitet, kost, overvægt, selvvurderet helbred og mental sundhed.

4. 10 årig psykiatriplan

Med den kommende 10-års plan ønsker regeringen at sætte en langsigtet retning for udviklingen af psykiatrien for at styrke indsatsen for de personer, der lever med psykiske lidelser eller psykisk mistrivsel. Regeringen har ikke sat en frist for, hvornår forhandlingerne om psykiatriplanen skal være færdige.

Administrationen vil gennemgå de fire elementer på mødet.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 36: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2022 på Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-1-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

x

x

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Administrationen har foretaget budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 31. marts 2022 på Social- og Sundhedsudvalgets områder.

Overførslerne fra 2021 er godkendt i Byrådet den 5. april 2022 og indgår derfor ikke i det korrigerede budget pr. 31. marts 2022. Der er korrigeret for dette ved at tilføje ekstra kolonner til tabellerne.

Samlet set forventes der i 2022 i forhold til de korrigerede budgetter inkl. overførsler et merforbrug på 31,758 mio. kr. vedrørende drift. I forbindelse med behandlingen af kommunens samlede overførselssag 2021-2022 vedtog Byrådet at tilføre Social- og Sundhedsudvalget ekstra 15 mio. kr. i 2022. Administrationens forslag til fordeling af budgetmidlerne mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre fremgår af en særskilt sag på dagsordenen.

De langsigtede udfordringer på Social- og Sundhedsudvalgets områder er estimeret til ca. 10 mio. kr. fra 2023 og frem, jf. nedenstående tabel 2.

Endvidere forventes et mindreforbrug på 36,622 mio. kr. vedrørende anlæg.

Opfølgningen indgår i den samlede budgetopfølgning pr. 31. marts 2022, som behandles henholdsvis i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. juni 2022 og i Byrådet den 22. juni 2022.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er foretaget af administrationen på baggrund af det konstaterede forbrug pr. 31. marts 2022.

I budgetopfølgningssagen bliver afvigelsen generelt målt som forventet regnskab 2022 (forventet forbrug ved årets afslutning) sammenlignet med det korrigerede budget 2022 pr. 31. marts 2022 inkl. overførsler fra 2021.

Driftsudgifter:

Tabel 1: Forventet regnskab 2022 – drift:

Social- og Sundhedsudvalget - Drift	Vedtaget budget	Tillægsbev./	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Afvigelse 2022	Ovf. Fra 2021	Afvigelse inkl. ovf.
<i>1.000 kr., 2022-pl</i>	A	B	C=(A+B)	D	E=(C-D)	F	G=(E+F)
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri	317.036	2.758	319.794	338.772	-18.978	5.699	-13.279
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre	1.138.440	-1.761	1.136.679	1.159.741	-23.062	4.583	-18.479
Social- og Sundhedsudvalget i alt	1.455.476	997	1.456.473	1.498.513	-42.040	10.282	-31.758

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Yderligere specifikationer af forventet regnskab, afvigelser og overførsler for Social- og Sundhedsudvalgets to serviceområder er vedlagt som bilag.

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2022 en samlet afvigelse vedrørende drift på -31,758 mio. kr.

Tabel 2 - Estimeret langsigtet udfordring

Social- og Sundhedsudvalget - Drift	SO13, Handicap og Psykiatri	SO18, Sundhed og Ældre	I alt
Mio. kr.			
Forventet afvigelse 2022 inkl. overførsler	-13	-18	-31
Tillægsbevilling, jf. adm. fordelingsforslag	4?	11?	15
Udfordring 2022	-9	-7	-16
<i>Budgetpåvirkninger isoleret til 2022:</i>			
Covid-19 merudgifter	1	6	7
Blå Kors Varmestue, indefrosset merforbrug	3		3
Afledt drift, Vesterled		-4	-4
Langsigtet udfordring efter tillægsbev. 15 mio.	-5	-5	-10

I ovenstående tabel er beregnet et estimat for den langsigtede udfordring fra 2023 og frem på Social- og Sundhedsudvalgets områder. Som det fremgår, er udfordringen estimeret til i alt 10 mio. kr. Estimatet tager udgangspunkt i det forventede resultat for 2022.

I forbindelse med behandlingen af kommunens samlede overførselssag 2021-2022 vedtog Byrådet at tilføre Social- og Sundhedsudvalget ekstra 15 mio. kr. i 2022. Ved rammeudmeldingen for budget 2023 har Økonomi- Erhvervs- og Uddannelsesudvalget endvidere tilkendegivet, at der fra 2023 og frem kan ske en permanent forhøjelse af udvalgets ramme med op til 15 mio. kr. I ovenstående estimat er forudsat, at den permanente forhøjelse bliver på 15 mio. kr. Det endelige beløb kvalificeres i udvalgets budgetarbejde og besluttet endelig i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet for 2023 og frem.

Administrationen har lavet et forslag til fordeling af budgetmidlerne i 2022 mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre i en særskilt sag på dagsordenen. Det foreslås, at der tilføres 4 mio. kr. til Serviceområde 13 og 11 mio. kr. til Serviceområde 18.

Resultatet for 2022 er påvirket af en række forhold, som alene kan henføres til 2022, og som der derfor skal reguleres for ved beregning af udfordringen for 2023 og frem:

- Det forventede resultat indeholder faktiske og forventede merudgifter i forbindelse med Covid-19 på i alt 7 mio. kr. for udvalgets to serviceområder.
- I resultatet for Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri indgår endvidere et merforbrug vedrørende Blå Kors Varmestue på 3 mio. kr. Udfordringen stammer primært fra et merforbrug på Varmestuens drift fra 2016. Der blev i 2017 indgået en politisk aftale om, at beløbet kunne indefrys i 5 år. I forbindelse med budgetforliget for 2021 blev indgået aftale om, at der findes en afklaring på merforbruget når byggeriet af den nye varместue står færdig. Det forventes, at varместuen er klar til ibrugtagning primo 2023.
- Endelig skal det bemærkes, at budgettet for 2022 for Serviceområde 18, Sundhed og Ældre er tilført 4 mio. kr. til afledt drift af nye plejeboliger på Vesterled i et halvt år. Byggeriet er udskudt, så de tilhørende driftsudgifter kommer først i 2023.

Bemærkninger til de enkelte serviceområder:

Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri:

Merforbruget på Serviceområde 13 udgør 9,670 mio. kr. i 2022 ekskl. Blå Kors Varmestue. I forbruget indgår skønnede Covid-19 merudgifter på 1 mio. kr. Det forventede resultat bygger på følgende forudsætninger:

- Der forventes et merforbrug til køb af pladser og tomgangshusleje på 7,7 mio. kr. Købsbudgettet af presset af mangel på egne pladser på både handicap- og psykiatriområdet. Borgere, som opfylder betingelserne for et længerevarende botilbud, har som udgangspunkt frit valg mellem egnede pladser. Et yderligere pres på økonomien i Herning Kommunes tilbud kan betyde, at flere borgere vælger en plads uden for kommunen. I tilknytning til Handicap og Psykiatris udviklingsplan blev udarbejdet en kapacitetsplan for 2020-24. Kapacitetsplanen indeholder en anbefaling om udvidelse af boligkapaciteten med 20 pladser frem mod 2024 med tilhørende dagtilbud. Erfaringer fra tidligere år viser, at udgiften til egne tilbud er 15% billigere end eksterne tilbud. En udvidelse af pladskapaciteten på handicap- og psykiatriområdet indgår først i kommunens investeringsoversigt fra 2026 og frem.
- Tilgang og afgang af borgere i resten af 2022 er forudsat at være i balance. Tilgang og afgang vil altid være et stort usikkerhedsmoment.
- Der er indregnet forventede ekstraudgifter på 2,8 mio. kr. til objektiv finansiering af det regionale tilbud Kofødsminde, som er et regionalt tilbud for udviklingshæmmede, samt 3,2 mio. kr. til objektiv finansiering og eget forbrug af de særlige psykiatripladser på sygehusene.
- På selvforvaltningsområdet er et mindreforbrug på 2,9 mio. kr. inkl. overførsler fra 2021 på 5,0 mio. kr.
- Der er budgetteret ud fra en forventet mereeffekt på 1,8 mio. kr. i forhold til 2021 af Handicap og Psykiatris udviklingsplan. Opfølgning på udviklingsplanen behandles på junimødet i Social- og Sundhedsudvalget.

I tabel 2 estimeres de langsigtede budgetudfordringer på Handicap- og Psykiatriområdet til 5 mio. kr. Estimatet er betinget af, at forudsætningerne i Handicap og Psykiatris udviklingsplan realiseres, specielt i forhold til øget selvforsyningsgrad. Endvidere forudsættes det, at til- og afgang på området er stabil. Landspolitisk arbejdes med en 10-årig plan for psykiatrien. Når planen bliver en realitet, må den kommunale psykiatri forvente nye krav om yderligere løft af kapacitet, kvalitet og kompetencer i de kommende år. Dette kan ligeledes være med til at ændre forudsætningerne for budgetbehovet.

Sundhed og Ældre:

Som det fremgår af ovenstående tabeller, forventes et merforbrug på 18,479 mio. kr. inkl. overførsler fra 2021. Det forventede resultat på er præget af de coronarelaterede merudgifter, som for 2022 er skønnet til 6 mio. kr. De faktiske coronamerudgifter for årets første 3 måneder har udgjort 4,8 mio. kr., og omfatter blandt andet udgifter til drift af værnemiddellager, isolationsfaciliteter og test af personale. Endvidere har covid-19 medført stigende lønudgifter i forbindelse med ekstra rengøring og sygdom/fravær grundet corona eller vaccine.

Herudover kan merforbruget henføres til en række kendte udfordringer:

- På hjælpemiddelområdet forventes et merforbrug på 6,7 mio. kr. Udgiftsniveauet har gennem flere år været stigende, blandt andet på grund af en rehabiliterende tilgang, som understøtter en øget brug af selvhjulpethed. Det gøres muligt via nye teknologiske løsninger, som ofte er bedre end de ældre mekaniske løsninger, men også dyrere. Hjælpemiddelområdet er lovreguleret, hvilket betyder at den enkelte kommune i mindre grad har mulighed for at selv at fastsætte en lavere grænse for det lokale serviceniveau. Den demografiske udvikling med et stigende antal ældre borgere har ligeledes påvirket udgiftsniveauet.
- For vederlagsfri fysioterapi forventes et merforbrug på 2,1 mio. kr. Området er svært styrbart. Kommunen har ikke indflydelse på udgiftsniveauet, da vederlagsfri fysioterapi bevilges af borgernes egen læge. Behandlingen, samt vurderingen af behandlingens omfang, foretages af privatpraktiserende fysioterapeuter, som sender regningen til kommunen.
- På elevområdet forventes et merforbrug på 1,3 mio. kr. En begrænsning af elevansættelserne med henblik på overholdelse af budgetrammen vil øge rekrutteringsudfordringerne på SOSU-området. Uddannelsen af SOSU-elever er et fokusområde hos Sundhed og Ældre, da det er fødekæden til det fremtidige personale på området. Det er svært at rekruttere i tilstrækkeligt omfang, og der arbejdes derfor hele tiden på at tiltrække elever til uddannelserne i form af kampagner og andre tiltag.
- Herudover skaber rekrutteringsudfordringerne fortsat et øget pres på økonomien. Det skønnes, at rekrutteringsudfordringerne og fastholdelsesinitiativer resulterer i merudgifter på ca. 4,5 mio. kr. i 2022. Der er igangsat en række rekrutteringsinitiativer, som både kræver økonomiske og personalemæssige ressourcer. Der er samtidig indgået aftaler med faglige organisationer for fortsat at sikre levering af hjælp til borgerne, f. eks. med fagforbundet FOA (Fag og Arbejde) om frivilligt ekstraarbejde (FEA). Aftalen har dækket sommerferien 2021 og i december-januar 2021/2022, og indebærer, at medarbejderne får en økonomisk bonus for at tage ekstra vagter. Eventuelle nye FEA-aftaler i 2022 er ikke disponeret. Endvidere er indgået aftale med fagforbundet DSR (Dansk Sygeplejeråd) om fastholdelsestillæg til sygeplejersker på plejecentre og rehabiliteringscenter samt hjemmesygeplejersker. Den samlede merudgift hertil skønnes at udgøre årligt 1,7 mio. kr. Den forventes at falde på plads fra 1.4.2022, og vil derfor give en udgift i 2022 på ca. 1,3 mio. kr.

I tabel 2 estimeres det langsigtede budgetudfordringer hos Sundhed og Ældre til 5 mio. kr. Estimatet bygger på en forudsætning om, at afledt drift af nye plejeboliger i øvrigt og den demografiske udgiftsudvikling svarer til de tildelte budgetmidler til afledt drift og demografi. Endvidere forudsættes det, at de store rekrutteringsudfordringer ikke medfører et øget behov for at indgå aftaler med medarbejderne om frivilligt ekstraarbejde (FEA-aftaler) eller aftaler med Dansk Sygeplejeråd om fastholdelsestillæg.

Regeringen er i marts 2022 kommet med et udspil til en ny sundhedsreform. Generelt må Sundhedsreformen forventes at føre til et mere sammenhængende sundhedsvæsen med flere opgaver til kommunen. Økonomisk må det forventes at den nuværende model for kommunal medfinansiering ændres. Der er tale om et væsentligt budgetområde, hvilket betyder at der er stor usikkerhed om den fremtidige økonomiske udvikling. Estimatet bygger på en forudsætning om, at yderligere opgaveglidning fra regionerne kompenseres.

Tiltag 2022:

Administrationen anbefaler at igangsætte en konsulentundersøgelse af Sundheds- og Ældreområdet med henblik på at få en ekstern vurdering af organisationen. Med et hastigt stigende antal ældre og langt flere medarbejdere, ses et behov for mere robusthed og større bæredygtighed i organisationen Sundhed og Ældre. På Social- og Sundhedsudvalgets møde i juni vil temaer for konsulentundersøgelsen blive forelagt til godkendelse.

Anlægsudgifter:

Tabel 3 - forventet regnskab anlæg:

Social- og Sundhedsudvalget - Anlæg	Vedtaget budget 2022	Tillægsbev./ompl.	Korrigeret budget 2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse 2022	Ovf. fra 2021	Afvigelse inkl. ovf.
1.000 kr., 2022-pl	A	B	C=(A+B)	D	E=(C-D)	F	G=E+F
Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri	2.056		2.056	23.033	-20.977	23.776	2.799
Serviceområde 18 Sundhed og Ældre	72.429	-4.741	67.688	43.990	23.698	10.125	33.823
Social- og Sundhedsudvalget i alt	74.485	-4.741	69.744	67.023	2.721	33.901	36.622

Note: I afvigelseskolonnen er + = mindreforbrug og - = merforbrug

Som det fremgår af ovenstående, forventes i 2022 en samlet afvigelse vedrørende anlæg på 36,622 mio. kr.

Afvigelsen fordeler sig på følgende projekter:

Social- og Sundhedsudvalget, anlæg	Korrigeret budget 2022	Forventet regnskab 2022	Afvigelse
1.000 kr., 2021-pl	A	B	C=(A_B)
Skæve boliger	4.385	3.302	1.083
Varmestue og herberg	17.071	15.995	1.076
Udvidelse af Mosaikken	640	-	640
Fleksibel ombygningspulje	3.736	3.736	0
Serviceområde 13 i alt	25.832	23.033	2.799
Udvidelse af Kildehøj	11.732	11.732	0
Udvidelse af Vesterled	36.146	23.923	12.223
Udvidelse af Rosenlund	21.294	-	21.294
Toftebo		1.000	-1.000
Brandsikring på Kastaniegården	2.158	0	2.158
Sunds Aktivcenter	8.285	8.285	0
Pulje til projekter	-2.043	-1.191	-852
Velfærdsteknologi	241	241	0
Serviceområde 18 i alt	77.813	43.990	33.823
Anlægsudgifter SOS i alt	103.645	67.023	36.622

Bemærkninger til afvigelse:

Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri:

- Skæve boliger, varmistue og herberg: Byggeriet skulle have været igangsat i maj 2021, men blev forsinket på grund af presset på byggebranchen. I stedet blev byggeriet igangsat august 2021, og forventes færdig primo 2023.
- Udvidelse af Mosaikken: Det endelige anlægsregnskab forventes fremlagt for Social- og Sundhedsudvalget på mødet i juni.

Serviceområde 18, Sundhed og Ældre:

- Udvidelse af Vesterled: Der er afsat i alt 36,146 mio. kr. i 2021 og 2022 til en tilbygning på Vesterled. Byggeriet er igangsat primo 2022, og forventes at kunne tages i brug april 2023.
- Udvidelse af Rosenlund: Anlægsbevillingen er endnu ikke frigivet. Projektet er stillet i bero og afventer drøftelse af den nye plejeboligplan.
- Toftebo: Der planlægges en omdannelse af ti ældreboliger til skærmede demensboliger på Toftebo Plejecenter. Denne omlægning vil kræve ombygning. Udvalget præsenteres for tidsplan og økonomi, når disse afklaringer foreligger.
- Brandsikring Kastaniegården: I investeringsoversigten er afsat midler til brandsikring på Kastaniegården. Projektet blev stoppet, da der var en betydelig merudgift i ft. det afsatte beløb. Under afsnittet bevillingsmæssige ændringer anmodes om en omplacering af midlerne til Serviceområde 03, Kommunale ejendomme, idet der i forvejen er afsat midler til brandsikring på eksisterende plejecentre på dette serviceområde.
- Velfærdsteknologi: Det forventes, at de resterende midler i velfærdsteknologipuljen anvendes i 2022 til bleensorer på plejecentrene.

Bevillingsmæssige ændringer:

Der ønskes i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2022 foretaget følgende bevillingsmæssige ændringer:

- Overført rådighedsbeløb fra 2021 til 2022 på i alt 2,158 mio. kr. til sprinkling på Kastaniegården flyttes fra Serviceområde 18 Sundhed og Ældre til Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme. Der fremsendes særskilt sag med anmodning om frigivelse af anlægsudgiftsbevillingen, når der foreligger et konkret projekt. Det forudsættes at der er 100 % lånefinansiering på boligdelen.

Der afsættes rådighedsbeløb på 0,921 mio. kr. i 2022 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, stednr. 018088 Sprinkling på eksisterende plejecentre (servicedel). Udgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 0,921 mio. kr. i 2022 på Serviceområde 18 Sundhed og Ældre, stednr. 018090 Brandsikring på Kastaniegården (servicearealer). Anlægsudgiftsbevillingen nedskrives tilsvarende med 0,921 mio. kr. på stednr. 018090.

Der afsættes rådighedsbeløb på 1,237 mio. kr. i 2022 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, stednr. 019088 Sprinkling på eksisterende plejecentre (boligdel). Udgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 1,237 mio. kr. i 2022 på Serviceområde 18 Sundhed og Ældre, stednr. 019090 Brandsikring på Kastaniegården (boligdel). Anlægsudgiftsbevillingen nedskrives tilsvarende med 1,237 mio. kr. på stednr. 019090.

- I Handicap og Psykiatri er ansat en udviklingskonsulent, blandt andet til opgaver omkring opfølgning på Handicap og Psykiatris udviklingsplan. Stillingen indgår som en del af afdelingens stab, der er placeret på Serviceområde 20. Det indstilles, at staben i Handicap og Psykiatri under Serviceområde 20 tilføres 650.000 kr. fra Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri fra budgetåret 2022 og herefter.
- Der foretages omplacering mellem Serviceområde 18, Sundhed og Ældre og Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri i overensstemmelse med den besluttede fordeling af tilførte budgetmidler på 15 mio. kr. i forbindelse med overførselssagen. Beslutningen om fordeling af midler fremgår af særskilt punkt på dagsordenen
- Herning kommune har i 2022 modtaget puljemidler på 120.000 kr. fra Sundhedsstyrelsen til finansiering af et demensrejscholdsforløb på plejecentret Lindegården med henblik på nedbringelse af brugen af antipsykotisk medicin. Projektet forelægges Social- og Sundhedsudvalget i et andet punkt på dagsordenen. Der indstilles en indtægts- og en udgiftsbevilling på 120.000 kr. i 2022 på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

- at Social- og Sundhedsudvalget godkender de anførte bevillingsmæssige ændringer, jf. sagsfremstillingen
- at budgetopfølgningen pr. 31. marts 2022 i øvrigt tages til efterretning og indgår i den samlede budgetopfølgning, som behandles henholdsvis i Økonomi- Erhvervs- og Uddannelsesudvalget den 13. juni 2022 og i Byrådet den 21. juni 2022
- at der igangsættes en konsulentundersøgelse på Sundheds- og Ældreområdet.
- at Social- og Sundhedsudvalget drøfter den økonomiske stilling.

Beslutning

Drøftet.

Godkendt som indstillet.

Bilag

Bilag Forårsopfølgning pr. 31. marts 2022

Punkt 37: Fordeling af budgettilførsel på 15 mio. kr. i 2022 til Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-1-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

I forbindelse med behandlingen af kommunens samlede overførselssag 2021-2022 vedtog Byrådet at tilføre Social- og Sundhedsudvalget ekstra 15 mio. kr. i 2022. Administrationen har udarbejdet forslag til fordeling af budgetmidlerne mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre.

Sagsfremstilling

Byrådet behandlede kommunens samlede overførselssag 2021-22 på et møde den 5. april 2022. Her blev det besluttet, at Social- og Sundhedsudvalgets samlede merforbrug på driften på 48,426 mio. kr. ikke skulle overføres til 2022. Samtidig blev der i 2022 bevilget 15 mio. kr. ekstra til Social- og Sundhedsudvalgets område.

Administrationen indstiller, at fordelingen af de 15 mio. kr. mellem Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18, Sundhed og Ældre foretages forholdsmæssigt efter det korrigerede budget for de to områder. (Korrigeret budget for Serviceområde 18 opgøres ekskl. budgettet for aktivitetsbestemt medfinansiering, som udgør 331 mio. kr.):

Social- og Sundhedsudvalget	Korrigeret budget	%-fordeling	Fordeling af budgettilførsel
<i>mio. kr., 2021-pl</i>	31.3. 2022		
Serviceområde 13	320	28	4
Serviceområde 18 (ekskl. aktivitetsbestemt medfin.)	805	72	11
I alt	1.125	100	15

Forslag til de to serviceområders udmøntning af de ekstra budgetmidler vil blive forelagt på junimødet.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at bevillingen af 15 mio. kr. til Social- og Sundhedsudvalgets områder i 2022 fordeles forholdsmæssigt mellem Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre efter korrigeret budget, jf. ovenstående opgørelse. Da midlerne forlods er tilgået Serviceområde 18, skal en andel heraf på 4 mio. kr. således omplaceres fra Serviceområde 18 til Serviceområde 13

at den bevillingsmæssige behandling medtages ved budgetopfølgningen pr. 31. marts 2022.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Punkt 38: Budget 2023 - Budgetforslag for Social- og Sundhedsudvalgets områder

00.30.00-G01-3-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
		x					x	x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forslag til budget 2023-26 for Social- og Sundhedsudvalgets områder forelægges udvalget til godkendelse.

Udvalget bedes endvidere forholde sig til håndtering af de økonomiske udfordringer inden for udvalgets områder, herunder opmærksomhedspunkter i de kommende budgetår.

Endelig ønskes en drøftelse af administrationens forslag til indsatsområder og budgetmål for 2023.

Sagsfremstilling

Jfr. budgetproceduren for 2023 fremlægges forslag til budget 2023-2026 for Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18, Sundhed og Ældre. Det samlede budgetforslag omfatter årsmål og driftsbemærkninger.

Budgetmaterialet er vedlagt som bilag. Alle tal er i 2022-priser, idet fremskrivning til 2023-priser først sker senere i budgetprocessen.

Det foreliggende budgetforslag er udarbejdet med udgangspunkt i de budgettrammer, som er udmeldt af Økonomi- og Erhvervs- og Uddannelsesudvalget efter mødet den 26. april 2022. Dagsordenpunktet med rammeudmeldingen er vedlagt som bilag.

Opmærksomhedspunkter i budgetlægningen:

Det fremgår at budgetproceduren, at fagudvalgene skal udarbejde forslag til udmøntning af de udmeldte budgettrammer med afsæt i den endelige rammeudmelding. I forbindelse med rammeudmeldingen for budget 2023 den 26. april 2022 har Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget tilkendegivet, at der med udgangspunkt i de beskrevne udfordringer på Social- og Sundhedsudvalgets område sker en permanent forhøjelse af udvalgets ramme med op til 15 mio. kr. fra budget 2023 og frem. Det endelige beløb kvalificeres i udvalgets budgetarbejde og besluttet endelig i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet for 2023 og frem.

Under behandlingen af budgetopfølgning for 2022 i et særskilt punkt på dagsordenen har administrationen foretaget en vurdering af de fremtidige budgettrammer med udgangspunkt i det forventede resultat for 2022. Estimatet viser et yderligere budgetbehov på 10 mio. kr. En tilpasning inden for de nuværende budgettrammer vil medføre en justering af serviceniveauet.

Flere forhold gør, at estimatet for det fremtidige budgetbehov er forbundet med usikkerhed:

- Det er usikkert, i hvilket omfang de store rekrutteringsudfordringer på social- og sundhedsområdet kan medføre et øget behov for at indgå aftaler med medarbejderne om frivilligt ekstraarbejde i fremtiden eller i øvrigt vil skabe lønglidninger på de aktuelle fagområder.
- Det er en forudsætning i estimatet, at til- og afgang af borgere på handicap- og psykiatriområdet vil være i balance i fremtiden. Til- og afgang vil altid være et stort usikkerhedsmoment
- Det er usikkert, i hvilket omfang en evt. kommende sundhedsreform og 10-årig psykiatriplan vil medføre opgaveglidninger til kommunerne, samt i hvilket omfang kommunerne vil blive kompenseret for opgaverne via

DUT-midler.

Indsatsområder og årsmål:

På baggrund af Social- og Sundhedsudvalgets drøftelse af måltemaer på mødet den 20. april forelægges følgende forslag til målbeskrivelser:

- Rekruttering og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft (fællesmål for Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre)
- Forebyggelse: Fokus på nye opgaver i forbindelse med sundhedsreformen og mental trivsel (fællesmål for Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri og Serviceområde 18 Sundhed og Ældre)
- Handicap og Psykiatris udviklingsplan: Et styrket fokus på balancemodellen – balance mellem fokus på menneske, faglighed og økonomi - på fremtidens handicap- og psykiatriområde i Herning Kommune. (Serviceområde 13 Handicap og Psykiatri)
- Robust og bæredygtig organisation på sundheds- og ældreområdet til understøttelse af en fremtid med et hastigt stigende antal ældre og flere medarbejdere (Serviceområde 18, Sundhed og Ældre).

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at budgetforslaget for 2023-26 godkendes

at udvalget drøfter håndteringen af de økonomiske udfordringer i forhold til de udmeldte budgetrammer

at budgetmaterialet videresendes til Økonomi- Erhvervs- og Uddannelsesudvalget, jf. budgetproceduren for 2023.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Bilag

ØKE Rammeudmelding Budget 2023-26

Budgetbemærkninger B2023_SO13_22PL

Budgetbemærkninger B2023_SO18_22PL

B2023_Rekruttering og fastholdelse_SO13 og 18 fællesmål

B2023_Forebyggelse_SO13 og 18 fællesmål

B2023 Mål SO13 HOP

B2023_Robust og bæredygtig organisation_SO18

Punkt 39: Plejeboligplan 2022-2032

27.42.00-P10-1-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

I hver valgperiode udarbejdes der en analyse af behovet for plejeboliger i Herning Kommune for de kommende 10 år. Analysen sammenfattes i en plejeboligplan.

Plejeboligplanen gennemgår en række udviklingstendenser med relevans for plejeboligbehovet i Herning Kommune.

Med dette punkt fremlægges Plejeboligplanen for 2022-2032 til 1. behandling.

Sagsfremstilling

På baggrund af den historiske udvikling, udviklingstendenser og den forventede demografiske udvikling opstilles i Plejeboligplanen tre mulige scenarier for plejeboligbehovet i Herning Kommune frem mod 2032.

Af de tre scenarier er det administrationens anbefaling, at der arbejdes videre med scenarium 2, hvor der anbefales en dækningsgrad (antal plejeboliger pr. 100 indbyggere over 80 år) på 14,3 i 2032. Med dette scenarium bliver der et behov for yderligere 311 plejeboliger inkl. friplejeboliger i 2032. Af de 311 boliger er de 220 boliger allerede planlagt til opførelse frem mod 2028.

Nedenstående tabel viser plejeboligbehovet ved scenarium 2, antallet af plejeboliger inkl. besluttede udvidelser og friplejeboliger samt forskellen herpå.

Plejeboligpladser	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Samlet behov for plejeboliger ved scenarium 2	688	721	756	790	837	876	908	946	961	987	998
Antal besluttede plejeboliger inkl. friplejeboliger	687	733	759	863	863	895	907	907	907	907	907
Forskel	-1	12	3	73	26	19	-1	-39	-54	-80	-91

Det anbefales, at der - udover de ovenstående anbefalede udvidelser - bygges ti midlertidige pladser på plejecentre og ti midlertidige pladser på Rehabiliteringscentret samt tolv boliger til borgere med udviklingshæmning, og derudover at udviklingen i behovet for boliger til borgere med sociale problemer følges.

Der er de senere år desuden set en tendens til, at beboerne i plejeboligerne i højere grad har komplekse plejebehov. Det ses ved, at mange har multisygdom og typisk også fremskreden demens eller lignende kognitive lidelser. Der ses altså tendens til at specialområdet i højere grad nærmer sig normalområdet. Dette afspejler sig i, at behovet for skærmede boliger er steget de senere år, og derfor anbefales det, at de skærmede boliger i kommende byggerier udgør en højere andel end tidligere. På nuværende tidspunkt svarer andelen til en femtedel. Fremover bør andelen svare til en fjerdedel. .

Med udgangspunkt i plejeboligplanen anbefales følgende:

- Udover behovet for plejeboliger i scenarium 2 opføres ti midlertidige pladser på plejecentre i forbindelse med etablering af nye plejecentre samt ti midlertidige pladser på Rehabiliteringscentret fx i 2026.
- Derudover opføres tolv boliger forbeholdt ældre med udviklingshæmning i 2024.
- Ved udvidelser af kapaciteten udgør skærmede boliger en fjerdedel af plejeboligerne.

- Det langsigtede mål er, at nye plejecentre har en størrelse på ca. 60 pladser eller derover for at sikre stordriftsfordele.
- Etablering af aktivitetscenter, daghjemsplasser og eventuelt sygeplejeklinik i sammenhæng med plejecenter bør indtænkes.
- Der afdækkes handlemuligheder og sikres fleksibilitet i forhold udbygning af plejeboligkapaciteten med kort varsel, hvis plejeboligbehovet i scenarium 2 viser sig at være over- eller undervurderet.

Der planlægges følgende proces for den politiske godkendelse af plejeboligplanen:

18. maj 2022: Social- og Sundhedsudvalget drøfter planen, der efterfølgende tilrettes på baggrund af udvalgets beslutninger

19. maj 2022: Høring i Handicaprådet

Maj - juni 2022: Høring på ekstraordinært møde i Ældrerådet

15. juni 2022: Genbehandling af planen i Social- og Sundhedsudvalget

15. august 2022: Økonomi-, Erhvervs-, og Uddannelsesudvalget

23. august 2022: Byrådet

Plejeboligplanen for 2022-2032 er vedlagt som bilag.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at udvalget drøfter Plejeboligplanen for 2022-2032

at Plejeboligplanen 2022-2032 sendes til høring i Handicaprådet og i Ældrerådet.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Bilag

Plejeboligplan 2022-2032 - maj 2022

Punkt 40: Fællesmøde - Social- og Sundhedsudvalget og Ældrerådet

00.00.00-P19-2-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Der er aftalt fællesmøde med Ældrerådet den 15. juni 2022 kl. 8.45 - 9.45.

Sagsfremstilling

Ældrerådet vil på mødet den 20. april 2022 drøfte punkter, som ønskes dagsordensat til fællesmødet.

Social- og Sundhedsudvalget har således også mulighed for at dagsordensætte emner til drøftelse med Ældrerådet.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget drøfter, hvorvidt der er punkter, som ønskes optaget på dagsordenen til fællesmødet med Ældrerådet den 15. juni 2022.

Beslutning

Drøftet.

Ældrerådets anmodning om dagsordenspunkter imødekommes:

- Plejeboligplan
- Rekruttering
- Medlemmer til Aktivitetscentre
- Nye tiltag på ældreområdet.

Punkt 41: Udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024 på det specialiserede social- og specialundervisningsområde

27.00.00-A00-14-22

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
	x	x	x					

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling af det sociale område på tværs af kommuner og region.

KKR Midtjylland (kommunekontaktrådet) udarbejder i det kommende halvår et udkast til en rammeaftale for perioden 2023-2024, som efterfølgende sendes til godkendelse i alle byråd og i regionsrådet. Kommuner og region får mulighed for at sende input til de foreslåede udviklingsområder til brug for udarbejdelsen af rammeaftalen.

Sagsfremstilling

Det er kommunernes ansvar at koordinere det specialiserede social- og specialundervisningsområde i samarbejde med regionen. Denne koordination foregår via rammeaftalen, som indeholder aftaler om fælles udviklingstiltag, kapacitet og styring på det sociale område.

Området omhandler tilbud til borgere med fysiske og mentale handicap eller psykiske lidelser, hvor kommunerne sammen med regionen i regi af rammeaftalen skal sikre, at der er den nødvendige kapacitet i regionen som helhed i form af for eksempel botilbud. En række af botilbuddene har en faglig specialisering, der gør, at det ikke er fagligt og økonomisk bæredygtigt, at alle kommuner for eksempel opretter tilbud til en bestemt målgruppe.

Det er en vigtig del af processen, at kommuner og region giver input og bemærkninger til udviklingsområderne for den nye rammeaftale, da aftalen efter godkendelse skal omsættes til konkrete tiltag for borgerne, der er tilknyttet det sociale område. De midtjyske byråd samt regionsrådet har derfor mulighed for at afgive bemærkninger til den kommende rammeaftale. KKR Midtjylland behandler herefter det endelige udkast til Rammeaftale 2023-2024 i november, hvorefter det sendes til endelig godkendelse i byråd og regionsråd i slutningen af 2022.

Forslag til udviklingsområder

Forud for KKR's drøftelse af mulige udviklingsområder har der været gennemført en rundspørge i de 19 midtjyske kommuner, hvor kommunerne har haft mulighed for at give input til udviklingsområderne. På den baggrund foreslår KKR, at udviklingsområderne i den nuværende rammeaftale - "Den nære psykiatri" samt "Borgere med komplekse udfordringer" - fortsætter som udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024.

Den nære psykiatri

De seneste tal fra undersøgelsen "Hvordan har du det?", som er den nationale sundhedsprofil, viser en generel negativ tendens i den mentale sundhed. Tendensen ses bredt i befolkningen, men især hos unge i alderen 16-24 år.

KKR vil med udviklingsområdet "Den nære psykiatri" fortsat arbejde med den brede trivselsdagsorden og med indsatser for svært psykisk syge borgere. Der er særligt fokus på at skabe fælles løsninger, som kan forebygge og hjælpe børn og unge i mistrivsel, og vi skal blive klogere på, hvorfor så mange unge medborgere har "ondt i livet". I rammeaftalen skal der arbejdes med at skabe sammenhæng og sammenhængende løsninger mellem det almene børneområde og det specialiserede område. Derfor er det netop vigtigt, at alle parter er med til at finde og udbrede de gode løsninger.

Der er i Midtjylland en praksis for at arbejde tæt sammen om at finde fælles løsninger. De 19 midtjyske kommuner, Region Midtjylland, PLO-Midtjylland (Praktiserende Lægers Organisation) samt bruger- og pårørendeforeninger har således siden 2018 sat ekstra fokus på den nære psykiatri med Alliancen om den nære psykiatri i Midtjylland. Dette samarbejde vil være et fokus på udviklingen af den nære psykiatri, som også er et prioriteret indsatsområde i Sundhedsaftalen.

Borgere med komplekse udfordringer

Kommunerne peger på, at der fortsat er udfordringer med en række målgrupper med komplekse udfordringer inden for både børne- og voksenområdet. Der peges på følgende målgrupper, hvor der kan være behov for at udvikle tilbudsviften:

- Børn og unge med komplekse udfordringer, herunder autisme, dobbeltdiagnoser generelt, multihandicap, flere funktionsnedsættelser med videre
- Børn og unge med høj grad af udadreagerende adfærd
- Voksne med komplekse udfordringer, typisk forskellige kombinationer af for eksempel autisme, udadreagerende adfærd, psykiatriske problemstillinger, misbrug, dobbeltdiagnoser, udviklingshæmning og hjerneskade
- Voksne borgere med udviklingshæmning. Eksempelvis domfældte borgere med udviklingshæmning, borgere med udviklingshæmning og misbrug samt borgere med udviklingshæmning og psykiatrisk lidelse, der har behov for at blive skærmet

For at understøtte udviklingsområderne foreslår KKR, at der i den kommende rammeaftaleperiode skabes øget fokus på kapacitetsplanlægning på tværs af de midtjyske kommuner og region. Dette forudsætter, at der arbejdes med at kvalificere et fælles datagrundlag for at skabe overblik og beslutningsgrundlag i forhold til, hvordan kommuner og region kan imødekomme efterspørgslen og kapaciteten på længere sigt. Dette skal eventuelt ske i et mere forpligtende samarbejde mellem kommuner og/eller mellem kommuner og region.

Nationale reformer

Endelig anbefaler KKR, at den kommende rammeaftale har fokus på og adresserer betydningen af de nationale reformer, der er på vej på det sociale område i form af evalueringen af det specialiserede socialområde, psykiatriens 10-års plan og "Børnene først".

KKR-konference

Alle byråd og regionsrådet inviteres til KKR-konference 26. januar 2023 kl. 14-17, hvor den nye rammeaftale og udviklingen på det sociale område temasættes i en fælles politisk dialog. Nærmere information om konferencen følger.

Den nuværende rammeaftale kan findes via dette link: [Link til rammeaftalen 2021-2022](#)

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at forslag til udviklingsområder i Rammeaftale 2023-2024 drøftes

at eventuelle input bringes videre til KKR Midtjylland.

Beslutning

Drøftet.

KKR har oplyst, at KKR-konferencen er flyttet til den 23. februar 2023 kl. 14-17.

Punkt 42: Bevilling af midler til forløb med demensrejsehold

27.00.00-P20-1-20

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR
X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Sundhed og Ældre har fået puljemidler fra Sundhedsstyrelsen til et demensrejseholdsforløb på Plejecenter Lindegården med henblik på nedbringelse af brugen af antipsykotisk medicin. I alt har Sundhed og Ældre modtaget 120.000 kr. fra Sundhedsstyrelsen, som skal bruges til bl.a. vikardækning og andre indsatsrelaterede udgifter i andet halvår af 2022.

Demensrejseholdsforløbene har fokus på at styrke medarbejdernes kompetencer til at imødekomme beboernes individuelle behov samt styrke medarbejdernes tilgang til målrettet pleje, omsorg og behandling ud fra et forebyggende perspektiv. Derudover styrkes medarbejdernes viden og praksis omkring forebyggelse og anvendelse af medicin

Sagsfremstilling

Sundhed og Ældre er i 2022 bevilget midler til gennemførelse af demensrejseholdsforløb. I forløbene vil 10-14 medarbejdere fra Plejecenter Lindegården deltage, herunder ledere, sygeplejersker, demenskoordinatorer samt social- og sundhedshjælpere og -assistenter. Derudover vil der være medarbejdere fra alle vagtlag iblandt de 10-14 medarbejdere. På denne måde sikres det, at medarbejdere fra forskellige faggrupper og vagtlag får et kompetenceløft på demensområdet således, at der er en medarbejder med demensfaglige kompetencer alle tidspunkter på dagen.

Sundhedsstyrelsens pulje ”demensrejsehold” med fokus på nedbringelse af antipsykotisk medicin tilbyder deltagelse i rejseholdsforløb, der understøtter kommunens indsats på demensområdet. Demensrejseholdsforløbet består af praksisnær undervisning af læringsgrupper fra fx plejecentre med fokus på metoder og tilgange til borgeren med demens, som kan bidrage til nedbringelse af brugen af antipsykotisk medicin.

Et af de nationale mål for demensindsatsen frem mod 2025 indebærer, at en forbedret pleje- og behandlingsindsats skal bidrage til nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin blandt borgere med demens med 50%.

I Herning Kommune anvendes demensrejseholdsforløbet til at styrke kompetenceudvikling af medarbejdere på plejecentre og dermed nedbringe anvendelsen af antipsykotisk medicin til borgere, der bor på plejecentre.

Herning Kommune har tidligere deltaget i Sundhedsstyrelsens demensrejseholdsforløb. I 2020 fik Kommunen bevilget to demensrejseholdsforløb med samme formål. Her deltog medarbejdere fra Rosenlund Plejecenter samt Engholm Plejecenter.

På Rosenlund Plejecenter og Engholm Plejecenter oplever medarbejdere og ledere, at trivslen blandt borgerne er blevet bedre. Derudover oplever medarbejdere færre konflikter samt at borgere med demens er blevet roligere og mere veltilpasse. Lederne på plejecentrene oplever, at deres medarbejdere tager mere ansvar og har større fokus på den enkelte borger.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at der meddeles en indtægts- og udgiftsbevilling svarende til 120.000 kr. i 2022 på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre

at de bevillingsmæssige konsekvenser medtages i budgetopfølgningen pr. 31. marts 2022, som behandles i et andet punkt på dagsordenen.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Punkt 43: Årsrapport tilsyn 2021 Handicap og Psykiatri

00.00.00-P19-1594-11

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

HR Kvalitet og Tilsyn (tidligere Tillsynsenheden) har udarbejdet en årsrapport for gennemførte driftsorienterede tilsyn i 2021 med tilbud inden for Handicap og Psykiatri. Konklusionen i årsrapporten fremgår af sagsfremstillingen. Som et nyt tiltag er der efter alle tilsyn indarbejdet et læringsloop i samarbejde med Handicap og Psykiatri.

Sagsfremstilling

HR Kvalitet og Tilsyn konkluderer, at der samlet set på tilfredsstillende vis er sammenhæng mellem Myndighedens bestilling, den pædagogiske handleplan samt den indsats, som tilbuddene leverer til borgeren.

Myndighed samt tilbud har fokus på borgerinddragelse. Myndighed tager udgangspunkt i borgerens ressourcer og begrænsninger, herunder udgangspunkt i hvor borgeren ser sig selv, hvordan deres funktionsnedsættelse kommer til udtryk (dette gældende for de borgere der kan udtrykke sig) samt hvilken hjælp de kan tage imod. Myndighed udarbejder mål i samarbejde med borgere, pårørende og andre.

Tilbuddene udarbejder delmål i samarbejdet med borgerne. Såfremt et mål skal ændres eller omprioriteres, kontakter tilbuddene myndighed, så handleplanen kan tilrettes borgerens ønsker og behov. Tilbuddene lytter til borgerens forslag og ønsker, hvorefter tilbuddene arbejder innovativt inden for den givne økonomiske ramme der er bevilget.

Tilbuddene arbejder med at benytte tilgange og metoder, der fastholder borgernes opmærksomhed på deres ressourcer frem for på deres begrænsninger. Tilbuddene støtter borgerne i at inddrage ressourcer i deres selvvalgte netværk i processen mod at nå egne håb, ønsker og drømme. Personalet støtter borgerne i at udvikle nye ressourcer og genfinde gamle. Der arbejdes på at skabe nye narrativer, hvor tilbuddene hjælper borgerne med at skabe en positiv udvikling, en udvikling med redskaber der kan hjælpe borgeren fremadrettet, hvis borgeren møder nye udfordringer og ”bump” på deres vej.

Tilbuddene kan med fordel arbejde med hvilke metoder, de anvender i samarbejdet med borgerne. Der er metode frihed, men det er vigtigt for medarbejderne, at der på tilbuddene er drøftet hvilke pædagogiske metoder, der anvendes, hvordan, hvorfor og hvornår. Det er ligeledes vigtigt for borgerne, at den støtte de får beror på faglige overvejelser i forhold til metodevalg.

Tilbuddene arbejder med dokumentation. Her kan der med fordel arbejdes mere med at udfylde indsatsmålsskabelonen ensartet, være mere konkret og med fokus på om mål/delmål er målbare. Mere fokus på om borgeren viser tegn på at indsatsen og tilgangen er progressiv og borgeren derved kan opnå de mål, der er sat.

Borgerne fortæller ved tilsynene, at de oplever sig set og hørt. Borgerne oplyser at de via samarbejde med det personale, der er tilknyttet, oplever sig set og hørt. Borgerne oplyser, at de oplever at personalet respekterer dem – dette via dialog og en forståelse for, hvilken støtte der passer bedst til den enkelte borger.

Mødet mellem borgerne og tilbuddene kan således ses fra to perspektiver. Borgerens indefra-perspektiv karakteriseret ved egne håb, ønsker og drømme, der møder det fagprofessionelle udefra-perspektiv karakteriseret ved systematik, redskaber og metoder. Når de to perspektiver forenes og samarbejder, opnår borgerne udvikling og de har herved muligheden for at komme videre i deres liv. Herning Kommunes vision om, at mennesker kan få det bedre, at de kan udvikle sig, og at det er for en periode, de har brug for vores hjælp, opfyldes herved.

Evaluerings af læringsloop

HR Kvalitet og Tilsyn har to funktioner ved et tilsyn:

1. Kontrol:

- Tilsyn med hvordan de kommunale opgaver løses
- Driftsorienterede tilsyn, dette for at påse om borgerne får den hjælp de har ret til, og at hjælpen udføres på en faglig og økonomisk forsvarlig måde

2. Skabe grundlag for læring:

- De samlede konklusioner fra tilsynene drøftes på ledermøde til fælles læring og udvikling. Dette med henblik på, at alle tilbud kan lære af hinanden og sikre at kvaliteten løbende højnes, når der er behov for det.

I forlængelse af tilsynene har HR Kvalitet og tilsyn fremlagt tilsynsrapporterne for Chefen for Handicap og Psykiatri samt Centerlederne på et læringsmøde.

Formålet med læringsmødet var at dele og italesætte de observationer, og refleksioner, HR Kvalitet og Tilsyn har gjort sig ved tilsynene, herunder få en drøftelse af dette med de pågældende ledere på området.

Konklusionen på læringsmødet var, at det gav et godt udbytte at have denne drøftelse på tværs af tilbuddene og HR Kvalitet og Tilsyn. Der var bred enighed om, at der i forlængelse af kommende tilsyn også skal være et læringsmøde.

Det er HR Kvalitet og Tilsyns oplevelse, at de pågældende ledere er meget lydhøre overfor de observationer og refleksioner, som blev præsenteret på læringsmødet, ligesom lederne tager konstruktivt imod de anbefalinger fra HR Kvalitet og Tilsyn, som er givet i forbindelse med tilsynene. HR Kvalitet og Tilsyn oplever, at der fra lederne side er en vilje til at ville arbejde med de forhold, hvor der er et udviklingspotentiale i forhold til de 4 kvalitetsmål.

En af idéerne ved læringsmødetankegangen og det blivende koncept er netop, at HR Kvalitet og Tilsyn ved kommende tilsyn kan observere den progression de enkelte tilbud har ift. anbefalinger mm fra tidligere tilsyn og så præsentere disse for lederne af tilbuddene samt Chefen for Handicap og Psykiatri.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at årsrapporten tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Bilag

Årsrapport tilsyn HOP 2021 færdig rapport

Punkt 44: Lukket: Nyt hjælpemiddeldepot i Herning Kommune

27.60.00-P00-1-19

Punkt 45: Generel orientering

00.00.00-G01-2-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Med punktet "Generel orientering" orienteres Social- og Sundhedsudvalget om det, som er aktuelt og relevant på områderne under udvalget. Punktet opfanger og samler relevante tiltag, indsatser, undersøgelser og lignende, som kan have interesse for Social og Sundhedsudvalget. Punktet er med henblik på orientering og giver udvalget mulighed for at få punkter med på senere udvalgsdagsordner.

Sagsfremstilling

- Benchmark fra Indenrigs- og Boligministeriet "Kommunal sygepleje til ældre".
[Kommunal sygepleje til ældre \(benchmark.dk\)](http://benchmark.dk)

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 46: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-1-22

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Joan Hansen uddelte årsberetning fra Mandecenter med invitation til dialogmøde. Drøftet.

Joan Hansen orienterede fra møde med Ældrerådet.